

Άρειος Πάγος 1714/1978, Ολομ.

Πηγή: ΝοΒ 26/78 σελ. 812

Περίληψη: Ταμείο Ναυτικό Απομαχικό. - όροι συνταξιοδότησεως χήρας για ναυτικό εργατικό ατύχημα. - έννοια αυτού. - ατύχημα θεωρείται και η περίπτωση που δεν παρεσχέθη στον ασθενήσαντα ναυτικό η δυνατότητα πλήρους περιθάλψεως (παράλειψη διαγνώσεως νόσου και θεραπευτικής αγωγής). - απόφαση διοικ. συμβουλίου και Αναθεωρητικής Επιτροπής που απορρίπτει αίτηση απονομής συντάξεως χωρίς να ερευνηθή αν επιδεινώθηκε η κατάσταση του ναυτικού όπως προβάλλεται στην αίτηση και προέκυπτε από προανάκριση. - ακύρωση για έλλειψη αιτιολογίας (πλειοψ.).

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων: κ. ΗΛ. ΓΛΥΚΟΦΡΥΔΗΣ, σύμβουλος

Εισηγητής: κ. Δ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ, πάρεδρος

Δικηγόροι: κ.κ. Γ. Πατρινός, Αριστ. Γκάτσιος

Επειδή, εις το άρθρ. 12 § 3 Β' του ν. 4502/1966 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του ν. 3170/1955 κλπ." (54 Α'), δι' ου αντικατεστάθησαν τα άρθρ. 29 και 35 του ως άνω νόμου, ορίζεται ότι χορηγείται σύνταξις ατυχήματος εις την οικογένειαν ναυτικού θανόντος συνεπεία ατυχήματος επελθόντος κατά την διάρκειαν της ναυτολογήσεώς του ή προκληθέντος εξ αφορμής της ναυτικής του εργασίας. Κατά την έννοιαν της διατάξεως ταύτης, ως ατύχημα, παρέχον δικαίωμα συντάξεως, νοείται και η νόσος ήτις προήλθεν ουχί εκ της φυσιολογικής βαθμιαίας εξασθενήσεως του οργανισμού του ναυτικού συνεπεία της φύσεως της υπό ομαλάς συνθήκας παρεχομένης υπ' αυτού εργασίας, αλλ' ένεκα της εν δεδομένη περιπτώσει εκτελέσεως ταύτης υπό εξαιρετικής και μη κανονικής συνθήκας, αι οποία υπήρξαν η κυρία αφορμή εκδηλώσεως ή αναπτύξεως της νόσου ή επιδεινώσεως ταύτης (Σ.Ε. 408/1973, 3994/1977). Τοιαύται δε συνθήκαι υφίστανται, κατά την κρατήσασαν γνώμην, και εις την περίπτωσιν, καθ' ην δεν παρεσχέθη εις τον ασθενήσαντα εν πλω ναυτικόν η δυνατότης πλήρους περιθάλψεως, τόσον από της επόμεως της εγκαίρου και επακριβούς διαγνώσεως της νόσου, όσον και από της επόμεως της άμεσου ενάρξεως της προσηκούσης θεραπευτικής αγωγής εξηκολούθησε δ' ούτος εργαζόμενος άνευ της εκτεθείσης συνδρομής, επιδεινωθείσης ούτω, της καταστάσεως της υγείας του. Κατά την γνώμην, όμως, ενός εκ των εχόντων αποφασιστικήν ψήφον μελών, διά την ύπαρξιν ναυτικού εργατικού ατυχήματος απαιτείται η βλάβη της υγείας του ναυτικού ή η επιδείνωσις της προϋφισταμένης νόσου αυτού να είναι απότομος βιαίου συμβάντος ή εξαιρετικών συνθηκών κατά την διάρκειαν της ναυτικής εργασίας και, συνεπώς, η μη έγκαιρος και επακριβής διάγνωσις της νόσου, ως και ή μη άμεσος έναρξις της προσηκούσης θεραπευτικής αγωγής δεν δύνανται να θεωρηθούν ότι συνιστούν ναυτικόν εργατικόν ατύχημα εκτός εάν οφείλονται εις έκτακτα περιστατικά κατά την διάρκειαν του πλού.

Επειδή, εξ ετέρου, κατά την έννοιαν των διατάξεων της § 6 του ως άνω άρθρ. 12 του ν. 4502/1966 και των § 1 και 2 του άρθρ. 42 του ν. 3170/1955 "περί Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου" (76 Α'), αι υγειονομικαί υπηρεσίαι του Ταμείου είναι αρμόδιαι όπως αποφαινώνται ητιολογημένως, από ιατρικής απόψεως, περί της υπάρξεως αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προκληθείσης νόσου και του βεβαιουμένου ή πιθανολογουμένου ατυχήματος, το δε Διοικητικόν Συμβούλιον του Ν.Α.Τ. και, εις δεύτερον βαθμόν, η παρ' αυτώ Αναθεωρητική Επιτροπή, έχουν αρμοδιότητα να κρίνουν εάν η προκαλέσασα την νόσον εργασία εξετελέσθη υπό εξαιρετικής και μη κανονικής συνθήκας, κατά τ' ανωτέρω (Σ.Ε. 2941/1976, 3994/1977 κ.ά.).

Επειδή, εν προκειμένω, διά της προσβαλλομένης αποφάσεως εγένετο δεκτόν ότι ο θανών σύζυγος της αιτούσης παρουσίασε πόνους εις την κοιλιακήν χώραν κατά μήνα Νοέμβριον 1971, ότε υπηρετεί ως μηχανικός επί του πλοίου "Oceanic Klif", συνέχισε δε εργαζόμενος επί του πλοίου, παραπονούμενος συχνάκις διά πόνους, μέχρι της 30.12.1971, οπότε απεστάλη εις ιατρόν, όστις διέγνωσεν ορχίτιδα (όγκον όρχεων), συνεπεία δε της ασθενείας του απελύθη αυθημερόν και επανήλθεν εις την Ελλάδα, ένθα απεβίωσε την 4.6.1972 εκ τερατώματος όρχεων. Περαιτέρω, διά της προσβαλλομένης αποφάσεως εγένετο δεκτόν ότι συμφώνως προς τας γνωματεύσεις της τε πρωτοβαθμίου και της δευτεροβαθμίου υγειονομικής επιτροπής δεν υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της εν τω πλοίω ναυτικής εργασίας, της παθήσεως και του εν συνεχεία θανάτου του συζύγου της αιτούσης, απερρίφθη δε το περί συνταξιοδότησεως αίτημα αυτής, λόγω μη συνδρομής των νομίμων όρων διά τον χαρακτηρισμόν της παθήσεως του συζύγου της, ως αποτόκου ναυτικού εργατικού ατυχήματος. Η αιτούσα, όμως, διά της ασκηθείσης αιτήσεως αναθεωρήσεως προέβαλεν ότι ο σύζυγός της υπέστη ατύχημα εκ κήλης και ο εξετάσας αυτόν ιατρός δεν αντελήφθη εγκαίρως την σοβαρότητα της καταστάσεως της υγείας του, ώστε ν' απομακρυνθή ούτος εκ του πλοίου, αλλ' αντιθέτως συνέχισεν εργαζόμενος υπερωριακώς μέχρι

της απολύσεώς του, επιδεινωθείσης, ούτω, της καταστάσεως της υγείας του, η αίτησις δε αύτη ευρίσκει έρεισμα εις την από 25.4.1974 έκθεσιν ενόρκου προανακρίσεως, εις ην αναφέρεται ότι ο σύζυγος της αιτούσης παρεπονήθη κατά μήνα Νοέμβριον 1971 διά πόνους εις την κοιλιακήν χώραν και απεστάλη εις ιατρόν κατά τας αρχάς του μηνός Δεκεμβρίου 1971, ότε το πλοίον ευρίσκετο εις τον λιμένα Μόντρεαλ, μετά δε την επάνοδόν του εις το πλοίον συνέχισεν εργαζόμενος, τόσον κανονικώς, όσον και υπερωριακώς, καίτοι συνεχώς παρεπονείτο διά πόνους, μέχρι της εκ νέου εξετάσεώς του υπό ιατρού την 30.12.1971, ότε το πλοίον ευρίσκετο εις τον λιμένα Ντακάρ. Εν όψει των ως άνω, η προσβαλλομένη απόφασις, μη ερευνήσασα την βασιμότητα του ισχυρισμού της αιτούσης περί επιδεινώσεως της καταστάσεως της υγείας του συζύγου της, όστις συνέχισεν εργαζόμενος, μετά την εμφάνισιν των πρώτων συμπτωμάτων της παθήσεώς του, υπό εξαιρετικάς και μη κανονικάς συνθήκας, λόγω της μη εγκαίρου διαγνώσεως της νόσου και παροχής της καταλλήλου θεραπευτικής αγωγής, παρίσταται, κατά την κρατήσασαν γνώμην, μη προσηκόντως ητιολογημένη. Κατά την γνώμην, όμως, ενός εκ των εχόντων αποφασιστικήν ψήφον μελών, η προσβαλλομένη απόφασις αιτιολογείται επαρκώς, δοθέντος ότι, εν προκειμένω, ως προκύτει εξ αυτής, δεν συνέτρεξε περίπτωσηις μη εγκαίρου παροχής ιατρικής βοήθειας, περαιτέρω δε αι Υγειονομικαί Επιτροπαί εγνωμάτευσαν ότι δεν υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της εν τω πλοίω ναυτικής εργασίας, της παθήσεως και του εν συνεχεία θανάτου του συζύγου της αιτούσης. 1/4θεν, διά τον λόγον τούτον, βασίμως προβαλλόμενον, κατά την κρατήσασαν γνώμην, ακυρωτέα αποβαίνει η απόφασις αύτη, δεκτής καθισταμένης της υπό κρίσιν αιτήσεως.